

Yhteisöviljely varautumisen näkökulmasta

Taina Laaksoharju
projektipäällikkö/asiantuntija
Pro Lapinlahti mielenterveysseura ry

Lapinlahden Lähteen
**kaupunki
luontokeskus**

Millainen kriisi
voi sattua?

Huoltovarmuus

Entä jos netti ei
toimi?

- Yhteiskunta varastoinut viljaa, polttoaineita ja esim. lääkinnällisiä tarvikkeita
- Varmuusvarastot eivät pysty turvaamaan KOKO väestöä
- Tarvitaan omatoimista varautumista!

Mitä jos sähköt
ovat poikki 2
vrk?

Mitä jos vedet
ovat poikki
pitkään?

Mitä jos en
pääse
kauppaan?

Nykyihmisen kriisit?

- Yhteiskunnalliset

- Lakot
- Sodat
- Talouskriisit

- Luonnonkatastrofit

- Myrskyt
- Tulvat
- Kuivuus, katovuodet

- Henkilökohtaiset

- Sairaus
- Tapaturma
- Perhekriisi
- Rikoksen uhriksi joutuminen
- Talousongelmat

Hyötyviljelyn hyödyt yksilön varautumisen kannalta:

1. Omavaraisuuden kasvu
2. Fyysinen terveys
3. Henkinen hyvinvointi paranee
4. Yhteisöllisyys ja sosiaalinen tukiverkosto
5. Uudet taidot
6. Taloudelliset säästöt
7. Ympäristötietoisuus ja vastuullisuus kohenee

Hyötyviljelyn hyödyt yhteisöjen varautumisen kannalta:

1. Parempi ruokaturva
2. Paikallistieto ja perinteiden siirtyminen
3. Tutumpi yhteisö = turvallisempi yhteisö
4. Yhteistyö ja sosiaalinen tukiverkosto
5. Yhteisestä ympäristöstä huolehtiminen kohenee
6. Terveystieteelliset hyödyt = taloudelliset säästöt
7. Ympäristötietoisuus ja vastuullisuus kohenee

TAITO TUNNISTAA

- Mitä kasveja voi syödä?
- Mihin luonnonkasveja voi käyttää?
- Mitä pitää varoa?

LUONNONKASVIT

TAITO KERÄTÄÄ

- Milloin kerätään?
- Mitkä kasvinosat käytetään?
- Miten kerätään?

KULTTUURI-
KASVIT

TAITO VILJELLÄÄ

- Miten kasveja lisätään?
- Miten saadaan maa tuottamaan luonnollisesti?
- Miten saan riittävästi tarpeen mukaista satoa?
- Mistä saa nopeasti satoa?

TAITO KÄYTTÄÄ

- Miten valmistan sadon?
- Miten täydennän ruokavaliotani?
- Miten vältän hävikin?

TAITO SÄILÖÄ

- Miten kuivatan, hapatan, umpioin, pakastan tai säilön kellarissa satoa?
- Miten saan sadon riittämään talven yli?

Esimerkki:

Paljonko satoa tarvitsee nelihenkkinen perhe, jotta selviää vuoden?

- Jenny Helsing, Gävle Högskolan 2010; <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:378501/FULLTEXT01.pdf>:
- 332 kg perunaa, 134 kg juureksia ja 198 kg muita vihanneksia
- Viljelyalaa tarvitaan 521-526 m² (1 aari = 100 m²).
- Työtä vaaditaan 62 h kasvukaudessa, 6 kk, tai 24 min päivässä.
- Luonnonmukaisella kateviljelyllä voidaan pienentää vaadittavan työn määrää

Miten alkuun?

1. Kartoita kiinnostus ja rakenna tiimi tai hanki apua
2. Valitkaa sopiva paikka ja tehkää paikka-analyysi
3. SUUNNITTELKAA ja SOPIKAA YHDESSÄ
4. Aloittakaa pienesti pikkuhiljaa kasvaen
5. Tiedota!
6. Hankkikaa tarvittavat välineet ja materiaalit
7. Sopikaa säännölliset tapaamisajat
8. Huolehdi yhteisöllisyyden toteutumisesta
9. Tekemällä opitaan!
10. Muistakaa ekologiset valinnat ja viljelymenetelmät
11. Ota oppia muista, ks. [Yhteisöviljelykerho opas](#)

Case: Lapinlahden Lähteen YHTEISÖPALSTA KERHO

- Tavoitteena perehdyttää osallistuja palstaviljelyn perusteisiin. YHTEINEN aloitus.
- Tietoja ja taitoja opitaan yhdessä tekemällä.
- Ajankohtainen sato jaetaan kerhokerran päättyessä osallistujien kesken.
- Lisäksi tehdään muuta luovaa ja hauskaa!

Yhteiset pelisäännöt

PALSTAA HOIDETAAN JA SATO JAETAAN YHDESSÄ

OMAT TYÖVÄLINEET KORJATAAN KERHOAJAN
PUITTEISSA PESTYINÄ TAKAISIN VARASTOON

HYVÄKSYMME IHMISTEN MONINAISUUDEN

OSALLISTUMME YHTEISTALKOISIIN

Kerho kokoontuu säännöllisesti

- MAANANTAISIN ja TORSTAISIN 17-19 alkaen 6.5., juhannustauon jälkeen 4.7. alkaen vain torstaisin klo 17-19
- Yhteydenpito WhatsUp ryhmässä
- Kellonaika aina sama, klo 17-19

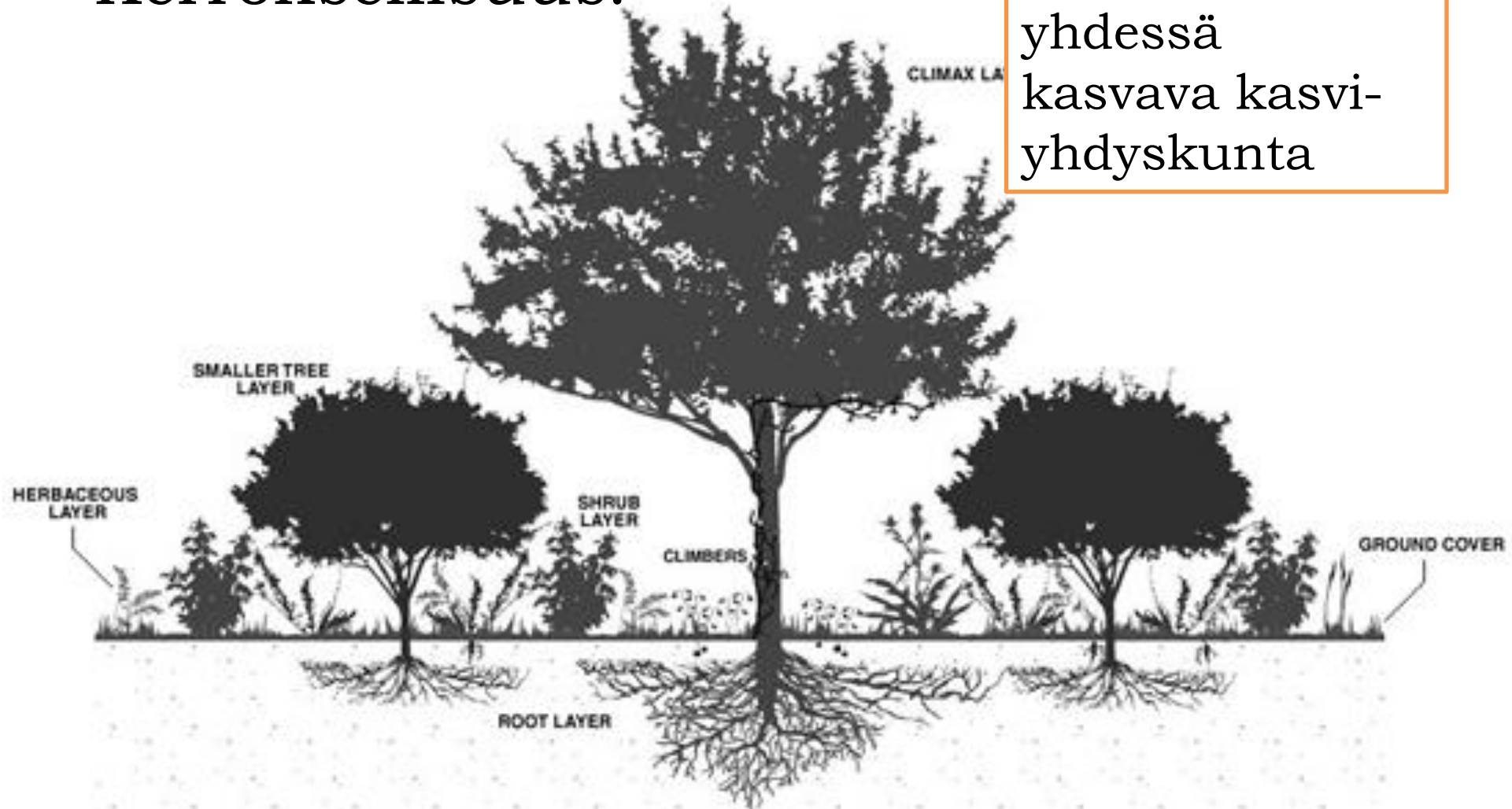

Ei ainoastaan yhteisöviljelyä, muista myös:

- **Villivihannekset**
- **Marjastus, sienestys yhdessä**
- **Kädentaitojen liittäminen viljelytaitojen oppimiseen**
- **Reseptien kokeilu, jakaminen ja maistatus**
- **Tapahtumat, luovuus ja taideprojektit**
- **Syötävän metsäpuutarhan periaatteet eli monivuotiset satokasvit**

Kerroksellisuus!

KILTA=
yhdessä
kasvava kasvi-
yhdyskunta

Lähde: <http://www.permanentculturenow.com/all-about-seeds-part-4-seeds-in-human-development/>

Varautujan parhaat satokasvit

- Luonnonantimet
- Luonnonkasveista
NOKKONEN

- PERUNA
- Sipulit
- Juurekset
- Kaalit
- Kurpitsat
- Pavut
- (Viljat ja muut siemenkasvit)

Miten SINÄ voisit parantaa varautumistasi?

1. Kartoita verkostosi: mistä saan apua?
2. Kartoita lähiympäristösi
 1. Mitä syötäviä kasveja?
 2. Missä lähin makean veden lähde, kaivo tms.
 3. Minne voin mennä lämmön kadotessa (sähkökatko talvella)?
3. Millainen kotivara minulla on?
 1. Pidä ajan tasalla
 2. Tee tarvittavat lisähankinnat
4. Hanki tarvittavia taitoja ja ylläpidä terveyttäsi sekä kartuta sosiaalisia verkostoja
5. **Ala hyötyviljellä!**

KRIISIN SATTUESSA

*En olekaan avuton avun
kohde, vaan toimija,
joka voi myös auttaa
muita avuntarvitsijoita*

HIENOA, VAI MITÄ?

Lapinlahden Lähteen
kaupunki
luontokeskus

Kiitos!
Taina.Laaksoharju@lapinlahdenlahde.fi